

الله الرحمن
الرحمن الرحيم

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A)

نام و نام خانوادگی دانشجو: زهرا ایزدی در تاریخ ۹۱/۶/۲۵ رشته: روانشناسی عمومی

از پایان نامه خود با عنوان: مقایسه ویژگیهای شخصیتی، سلامت روانی با رضایت
زناشویی زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس

با درجه عالی و نمره ۱۸/۵۵ دفاع نموده است .

نام و نام خانوادگی اعضای هیات داوری سمت امضاء هیات داوری

۱- استاد راهنما: دکتر حجت اله جاویدی

۲- استاد مشاور: دکتر نوشاد قاسمی

۳- استاد داور: دکتر مجید برزگر

۴- استاد داور: دکتر عباداله احمدی

مراتب فوق مورد تایید است

مدیر / معاونت پژوهشی

مهر وامضاء

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت
دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد. MA
گرایش: روانشناسی عمومی

عنوان پایان نامه:

**مقایسه ویژگیهای شخصیتی، سلامت روانی با رضایت زناشویی زوجین
مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس**

استاد راهنما:

دکتر حجت اله جاویدی

استاد مشاور:

دکتر نوشاد قاسمی

نگارش:

زهرا ایزدی

تابستان ۱۳۹۱

تتیم به:

پدر و مادرم

که با صبر و پشتبانی، همیشگی خود در تمامی دوران های

زندگی ام امید موفقیت را در من زنده نگاه داشتند

پاسکزاری:

باسپاس از زحمات اساتید محترم دانشگاه آزاد اسلامی واحد مودشت
و به خصوص معاونت محترم اجتماعی فرماندهی انتظامی فارس

سرکار خانم استواری و بهمنین مسؤل محترم مرکز مشاوره سرکار

خانم حسینی و بهمنین جناب آقای افرامن و آقای خادمی

که راهگشای اینجانب بوده اند.

کمال تشکر و پاسکزاری را دارم.

چکیده

هدف از انجام این پژوهش مقایسه ویژگیهای شخصیتی، سلامت روان بارزایت زناشویی زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس بوده است. روش پژوهش علی مقایسه ای و جامعه آماری آن عبارت است از ۲۵۰ نفر از زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس و نمونه شامل ۱۴۶ نفر زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند و شامل ۸۶ زن و ۶۰ مرد بودند. ابزار پژوهش عبارت بودند از: پرسشنامه شخصیتی پنج عاملی NEO مک کری و کوستا، پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ و پرسشنامه عمومی GHQ گلدبرگ و هیلر. داده های آماری ثبت و از راه آزمونهای آماری t برای هر دو جامعه مستقل و ماتریس همبستگی و رگرسیون فرضیه ها بررسی شدند. بر اساس نتایج به دست آمده بین ویژگیهای شخصیتی در زنان و مردان تفاوت معنی داری وجود داشت و همچنین بین سلامت روان زنان و مردان تفاوت معنی داری وجود داشت و بین رضایت زناشویی تفاوت معنی داری در دو گروه زنان و مردان وجود داشت.

همچنین بین رضایت زناشویی و ویژگیهای شخصیتی و سلامت روان همبستگی معناداری وجود داشت. همچنین ویژگیهای شخصیتی زوجین پیش بینی کننده سلامت روان بودند و ویژگی شخصیتی پیش بینی های مناسبی برای متغیر رضایت زناشویی بودند.

واژه های کلیدی: رضایت زناشویی، ویژگیهای شخصیتی، سلامت روان.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....	فصل اول: طرح پژوهش.....
۲.....	مقدمه
۵.....	بیان مساله
۹.....	ضرورت پژوهش
۱۲.....	اهداف پژوهش
۱۲.....	فرضیه پژوهش
۱۳.....	تعریف واژه ها و اصطلاحات
*.....	فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیقاتی
۲۳.....	مقدمه
۲۳.....	مبانی نظری رضایت مندی زناشویی.....
۲۴.....	نظریه های مربوط به رضایتمندی زناشویی
۲۷.....	دیدگاههای مختلف در مورد رضایت زناشویی
۲۷.....	ویژگیهای شخصیتی
۲۸.....	نظریه های مربوط به ویژگیهای شخصیتی.....
۳۴.....	نقش ویژگیهای شخصیت در ثبات خانواده.....
۳۷.....	مبانی نظری بهداشت روانی.....
۳۸.....	تعریف سلامت روان

۳۹ رویکرد های سلامت روان
۴۱ دیدگاههای موجود در زمینه سلامت روان
۴۴ معیارهای سلامت روان
۴۵ خرده مقیاس های سلامت روان
۴۸ پژوهشهای خارجی و داخلی انجام شده
۵۸ نتیجه گیری
* فصل سوم: روش تحقیق
۶۱ مقدمه
۶۱ روش پژوهش
۶۱ جامعه ، نمونه و شیوه نمونه گیری
۶۱ ابزارهای گردآوری اطلاعات
۶۲ پایایی و روایی پرسشنامه انریچ
۶۲ شیوه نمره گذاری
۶۲ پرسشنامه شخصیتی NEO
۶۴ شیوه نمره گذاری
۶۴ پایایی و روایی پرسشنامه (NEO)
۶۵ پرسشنامه سلامت عمومی GHQ
۶۵ شیوه نمره گذاری
۶۶ پایایی و روایی پرسشنامه سلامت عمومی

۶۶	شیوه اجرای پژوهش.....
۶۷	روشهای آماری و تجزیه و تحلیل داده ها.....
*	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها.....
۷۲	مقدمه.....
۷۲	الف: ویژگیهای جمعیت شناختی گروه نمونه.....
۷۲	ب: بخش آمار استنباطی.....
*	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری.....
۸۲	مقدمه.....
۸۲	خلاصه تحقیق.....
۸۳	بحث و نتایج.....
۹۳	محدودیتها.....
۹۳	پیشنهادات:.....
۹۵	فهرست منابع.....
*	پیوست ها.....

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره ۱-۴: توزیع وضعیت تحصیلات زوجین مورد بررسی به تفکیک جنسیت	۶۷.....
جدول شماره ۲-۴: توزیع وضعیت اشتغال زوجین مورد بررسی به تفکیک جنسیت	۶۸.....
جدول شماره ۳-۴: توزیع وضعیت داشتن فرزندزوجین مورد بررسی به تفکیک جنسیت	۶۹.....
جدول شماره ۴-۴: توزیع وضعیت تعداد سالهای تاهل زوجین مورد بررسی به تفکیک جنسیت	۶۹.....
جدول شماره ۵-۴: توصیف شاخص های آماری ویژگیهای شخصیتی به تفکیک جنسیت	۷۲.....
جدول شماره ۶-۴: توصیف شاخصهای آماری سلامت روان و مولفه های آن به تفکیک جنسیت	۷۳.....
جدول شماره ۷-۴: توصیف شاخص های آماری رضایت زناشویی و مولفه های آن به تفکیک جنسیت	۷۴.....
جدول شماره ۸-۴: ماتریس همبستگی بین ویژگیهای شخصیتی و سلامت روان و رضایت زناشویی زوجین	۷۵.....
جدول شماره ۹-۴: تحلیل واریانس رگرسیون چند متغیره فرضیه تحقیق.....	۷۶.....

جدول شماره ۱۰-۴: پیش بینی سلامت روان بر اساس ویژگیهای شخصیتی نمونه ۷۷-نه مورد

۷۷..... بررسی به روش گام به گام.....

جدول شماره ۱۱-۴: تحلیل واریانس رگرسیون چند متغیره فرضیه تحقیق..... ۷۹.....

جدول شماره ۱۲-۴: پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس ویژگیهای شخصیتی نمونه مورد بررسی

۷۹.....

فصل اول

طرح پژوهش

مقدمه:

خانواده، کهن ترین هسته طبیعی، که از آغاز پیدایش بشر وجود داشته است. در واقع خانواده در ساختمان اندام موجودات حکم سلول را دارد و کانون حفظ سنت های خانوادگی و اجتماع است خانواده به عنوان اولین محیط شکل گیری شخصیت انسان از اهمیت زیادی برخوردار است به خصوص اینکه روابط والدین بر رشد سالم و متعادل عاطفی، روانی تاثیر زیادی می تواند داشته باشد. به درستی که هیچ جامعه ای نمی تواند ادعای سلامت کند چنانچه از خانواده ای سالم برخوردار نباشد. هر چه خانواده از سلامت، آگاهی، صداقت، فرهنگ و اعتقادات سالم تر و بهتر و محکم تری برخوردار باشد. انسانهای سالمتر و کارآمدتری تحویل اجتماع می دهد.

معمولاً نقطه شروع خانواده از ازدواج می باشد و ازدواج یک امر جهانی است که در تمام جوامع و در طول تاریخ وجود داشته و به یک مجموعه از نیازهای انسانی پاسخ می دهد. (فهیمی، ۱۳۸۰) آنچه در ازدواج بیش از هر چیز مهم است، سازگاری زناشویی^۱ و رضایت از ازدواج است. گریف^۲ در تعریف سازگاری اظهار می کند زوج های سازگار، زن و شوهرهایی هستند که با یکدیگر توافق زیادی دارند، از نوع و سطح روابط خود، کیفیت اوقات فراغت رضایت دارند و در زمینه وقت و مسائل مالی خود مدیریت خوبی اعمال می کنند. (گریف، ۲۰۰۰؛ به نقل از مقدس، ۱۳۸۷).

¹ustmentadj IMarita
²Grrref

علاوه بر سازگاری، رضایت زناشویی، یعنی انطباق بین انتظاراتی که فرد از زندگی زناشویی دارد و آنچه در زندگی خود تجربه می کند نیز مهم است (مادنز^۱، ۱۹۸۱؛ به نقل از مقدس، ۱۳۸۷).

وینچ^۲ معتقد است رضایت زناشویی انطباق بین وضعیت موجود و وضعیت مورد انتظار است (وینچ ۱۹۷۴؛ به نقل از مقدس، ۱۳۸۷). برخی از صاحب نظران در تعریف رضایت زناشویی آن را تابعی از مراحل چرخه زندگی می دانند، از جمله (الیس^۳، ۱۳۷۵) معتقد است که طرق مختلفی برای تعریف رضایت زناشویی وجود دارد و بهترین تعریف را هاکینز^۴ انجام داده است، او رضایت زناشویی را چنین تعریف می کند: احساس خشنودی، رضایت و لذت توسط زن یا شوهر زمانی که همه جنبه های ازدواج خود را در نظر می گیرند. رضایت یک متغیر نگرشی است. بنابراین، یک خصوصیت فردی زن و شوهر محسوب می شود طبق تعریف مذکور رضایت زناشویی در واقع نگرش مثبت و لذت بخشی است که زن و شوهر از جنبه های مختلف روابط زناشویی خود دارند. (مقدس، ۱۳۸۷).

متغیر دیگری که علاوه بر رضایت زناشویی مطرح گردید خصوصیات شخصیتی زوجین می باشد. شخصیت یک مفهوم انتزاعی است و نظریه پردازان مختلف تعاریف نسبتاً متفاوتی برای آن ذکر کرده اند اما به نظر می رسد اکثر آنها در این مورد اتفاق نظر دارند که شخصیت هر فرد منحصر به خود اوست.

¹ Madanes

² Winch

³ Ellis

⁴ Hakins

بنابراین شخصیت را می توان از این زاویه که مردم چگونه با هم متفاوت هستند و یا اینکه در چه چیزهایی به هم شباهت دارند، مورد مطالعه قرار داد (بهلولی اصل، ۱۳۸۹). سلامت روان متغیر دیگری می باشد و به نظر آدلر^۱ (به نقل از کوپر^۲ و دنو، ۱۹۹۸) فردی دارای سلامت روان است که روابط خانوادگی صمیمی، مطلوب و جایگاه خودش را در خانواده و گروههای اجتماعی به درستی بشناسد. همچنین فرد سالم در زندگی هدفمند و غایت مدار است و اعمال او مبتنی بر تعقیب این اهداف است. بنابراین ارگانسیم خانواده، از یکسو با اعضای خود و از سوی دیگر با اجتماع در تعامل است و می تواند به عنوان سلول اصلی اجتماع، در سلامت یا بیماری جامعه موثر باشد.

افرادی که از نظر روانی به هنجارند، کسانی هستند که با خود و با محیط خود هماهنگ هستند پزشکی (خلاصه روانشناسی کاپلان و سادوک، ۲۰۰۳؛ ترجمه رفیعی، ۱۳۸۲)، سلامت روانی به ما کمک می کند تا اهدافمان را ارتقاء داده به صورت احترام آمیز تعامل برقرار کنیم، همچنین سلامت روانی تاثیر مثبت بر زندگی ما می گذارد و حساسیت ما را نسبت به استرس، اضطراب و برخی از اشکال افسردگی کاهش می دهد. چه بسا زوجینی که با ویژگیهای شخصیت خاص و سلامت روان خود می توانند موجبات رضایت زناشویی خود را فراهم نمایند. به همین دلیل بررسی این روابط موضوع تحقیق حاضر قرار گرفت زیرا به نظر می رسد، ویژگیهای شخصیتی و سلامت روان زوجین در رضایت مندی زناشویی آنها اثر گذار باشند.

¹ Adller

² cooper and Dnv

بیان مساله

خانواده یکی از نهادهای بنیانی جامعه انسانی است که با کارکرد ها و نقش های مختلفی که برعهده دارد در تنظیم زندگی اجتماعی انسان نقش مهمی را ایفا می کند . خانواده در جامعه ما جایگاهی و مقامی ویژه دارد . از این روست که در فرهنگ ما وجهه ی فردی و جمعی در حفظ و حراست از آن است .

مهمترین نقش در استحکام خانواده ها را به طور کلی «رضایت زن و شوهر» از یکدیگر بر عهده دارد .

زیرا هر نوع نابسامانی و یا عدم رضایت در خانواده و میان زن و شوهر نه فقط بر زندگی خود آنان بلکه بر زندگی فرزندان و حتی والدین شان نیز تاثیر می گذارد. (مهدوی، ۱۳۷۵: به نقل از جمشیدی، ۱۳۸۹). زمانی که روابط زوجین مبهم، متعارض یا دو پهلو باشد یکدیگر را درک نکنند و یا برای خواسته های دیگری ارزشی قائل نباشند توانایی حل مشکلات و توافق بر سر موضوعاتی از قبیل روابط جنسی رضایت بخش، نحوه معاشرت و رفت و آمد با خویشان، گوش دادن به یکدیگر و گذراندن اوقات فراغت، تربیت فرزندان و نحوه خرج کردن پول، نداشته باشد. در نتیجه احساس دوری و عدم تفاهم کرده و ممکن است در جستجوی دستیابی به راه حلهایی که هیچ کمکی به آنها نکرده باعث بدتر شدن وضعیت شود. (براد و فین چام^۱، ۱۹۸۸؛ به نقل از احدی، ۱۳۸۶) بر این باورند که الگوهای تعاملی زوجین متاثر از ویژگی های شخصیتی آنان است. صفات شخصیتی مانند بی ثباتی هیجانی و یا نوروگرایی زمینه ساز آسیب پذیری پایا در فرد است که بر چگونگی سازگاری زوجین با تجارب استرس او در زندگی تاثیر گذار است .

از جمله عوامل مهمی که بر کیفیت روابط زوجین تاثیر می گذارد صفات شخصیتی آنان است . مفهوم شخصیت برای سالها در بین محققان مورد چالش واقع شده و تعریف های متعددی درباره

¹ Broad & Finncham

آن ارائه شده است. در سالهای اخیر با توسعه روشهای پیچیده آماری، رویکرد صفت بر مطالعات حوزه شخصیت تسلط پیدا کرده است.

زندگی زناشویی همیشه در معرض خطر بروز اختلافات متعددی از جمله: اعتیاد همسر، مشکلات مالی و اقتصادی و بیماری روانی، جسمی و یا جنسی یکی از زوجین می باشد ولی گاهی اختلافات به گونه ای کاملاً متفاوت از آنچه ذکر شده خود را نشان می دهد بیشتر اختلافات زناشویی با وجود نظام مشکلات، به دلیل عدم توافق زوجین در حل مسائل زندگی و یا عدم برقراری ارتباط موثر با یکدیگر رخ می دهد. به نظر می رسد که این تعارضات نه نتیجه عدم علاقه زوجین به همدیگر و نه به علت وجود اختلافات بنیادین است بلکه دو طرف در عین دوست داشتن یکدیگر، در روابط خود به گونه ای ناخواسته و شاید به دلیل نا آگاهی از ویژگیها و صفات شخصیتی دچار مشکل می شوند که در نتیجه منجر به بالا گرفتن مشکلات زندگی زناشویی و افت رضایتمندی زوجی و حتی طلاق می شود. در مطالعات مربوط به رضایت زوجی، دو دیدگاه مطرح شده است. نخستین دیدگاه علل درون فردی سازگاری را مطرح می کند که نظریه پردازان صفت و روان تحلیل گری بیشتر طرفدار آن هستند. بدین معنی که ویژگیهای شخصیتی شریک زندگی باعث همسانی پایدار و رضایتمندی دو جانبه یا ناپایداری همراه با نارضایتی می شود. دیدگاه دوم به مسائل بین فردی توجه دارد. این دیدگاه در بین روان درمانگران رفتارگر، محبوبیت و جاذبه بیشتری دارد. بر اساس این دیدگاه، مشکل اصلی زوجهای مساله مدار به ناسازگاری زوجها بر می گردد. بدین صورت که رفتارها به جای پاداش بیشتر تنبیه در پی دارند. چون در حقیقت همسران آشفته در مهارتهای اجتماعی خود ضعف دارند و در تماس با همسر خود، کنش ها و واکنشهای رفتاری منفی زیادی نشان می دهند. (پریمان^۱، ۱۹۸۸؛ به نقل از کشاورز، ۱۳۹۰).

^۱ perilman

دیدگاه دیگر، دیدگاه تلفیقی است که بر اساس آن بسیاری از پژوهشگران باور دارند که هر دو عامل (تعامل های بین فردی و صفات شخصیتی) در کیفیت روابط زوجین اهمیت دارند. شخصیت حوزه فعال، پویا و پر رونق مطالعه و شاید مهمترین موضوع بحث در روانشناسی می باشد. اخیراً تحقیق در زمینه شخصیت و ارتباط آن با سلامتی و آسیبهای روانشناختی توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است. شواهد تجربی زیادی نیز وجود دارد مبنی بر اینکه صفات شخصیتی در ایجاد، کاهش و یا از بین بردن علائم اختلالات روانی نقش مهمی را ایفا می کند. (صوفیانی، ۱۳۸۶؛ به نقل از کشاورز، ۱۳۹۰).

هر فرد دارای یک سطح تعادل سازگاری و سلامت روانی است که این سطح بوسیله ویژگیهای شخصیتی به ویژه برونگرایی و روان نژندی قابل پیش بینی است. هر چند آرامش روانی و سازگاری افراد می تواند در اثر تغییرات و رویدادهای مثبت و منفی زندگی از حالت تعادل خارج شود، ویژگیهای شخصیتی می تواند به عنوان برقرار کننده سطح تعادل بهنجار نقش مناسبی ایفا نماید. (عبدالله زاده، ۱۳۸۲).

امروزه در اکثر کشورهای جهان تلاش برای صنعتی شدن هرچه بیشتر از یک سو و از سویی دیگر رشد سریع جمعیت، شهرنشینی و مهاجرت به چشم می خورد. به دنبال این تغییرات بنیادین، روز به روز پراسترس ها و مشکلات روانی اجتماعی جوامع افزوده شده و جهان شاهد تغییرات عمده در اپیدمیولوژی بیماری ها و نیازهای بهداشتی افراد خواهد بود. به گونه ای که بیماری های روانی، اولین عوامل ایجاد کننده ناتوانی و مرگ های زودرس قرار می گیرند.

بنابراین شرط برخورداری از سلامت روانی در سطح عالی آن است که شخص بتواند در موقعیت های دشوار انعطاف پذیر بوده و توانایی این را داشته باشد که در هر موقعیتی تعادل روانی خود را به دست آورد. (اعتماد زاده وهمکاران ۱۳۸۴).

بهداشت روانی نسلهای جامعه در گرو تامین بهداشت روانی خانواده به عنوان یک کانون مملو از محبت و آرامش برای تحول در رشد استعدادهاست که هر گونه آسیبی به آن، نسل آینده را از آثار سوء خود مصون نخواهد گذاشت و سازمانهای اجتماعی زیادی را درگیر خود خواهد ساخت. آمارهای موجود در سالهای مختلف نشان می دهد که در سال ۱۳۸۲ بر اساس آمار مرکز مشاوره دانشجویی، دانشگاه تهران درگیری با اعضای خانواده، ۲۳/۱ درصد از مشکلات مراجعین این مرکز را شامل می شود. بر اساس آمار مشاوره دانش آموزی کرج در سال ۱۳۸۶ مشکلات خانوادگی بیشترین آمار مشکلات مراجعه کنندگان بود. همچنین در سال ۱۳۸۹ بر اساس آمار مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس ۴۱/۳۲ درصد مراجعه کنندگان دارای مشکلات خانوادگی بوده اند.

یکی از معضلات اجتماعی، وجود زنان و دختران خیابانی و بحث روسپیگری در جامعه است. یکی از دلایل عمده این معضل، نارضایتی و ناسازگاری زناشویی است. تحقیقات نشان داده است از بین زنانی که دست به اعمال منافی عفت می زدند، ۶۶/۵ درصد جدا از شوهرانشان زندگی می کردند و یا طلاق گرفته بودند و تنها ۵/۱۲ درصد متاهل بودند. معمولاً این افراد از خانواده های هستند که از آرامش و انعطاف لازم برخوردار نبوده، زن و شوهر با یکدیگر در حال نزاع و کشمکش بوده و با فرزندانیشان هم رفتاری خشونت آمیز دارند. (احمدی، ۱۳۸۴)

از آنجا که هر روز بر تعداد مراجعان به مراجع قضایی، برای ارائه درخواست (به ویژه از سوی زنان) مبنی بر درخواست طلاق و جدایی و اختلافات خانوادگی افزوده می شود و این سوال مطرح

می شود که چرا طلاق و جدایی اتفاق می افتد؟ آیا والدین در هنگام جدایی به سرنوشت نامعلوم و آینده فرزندان خود نمی اندیشند؟ میراث طلاق، فرزندان است که دچار جرائم اجتماعی سبک و سنگین می شوند، از جمله گرایش به اعتیاد، انحرافات اجتماعی و انجام بزه های مختلف در جامعه و... که خود هزینه های زغیر قابل جبرانی را که می توانست در جاهای مناسبتری صرف شود، به جامعه تحمیل می کند و سازمانهای اجتماعی بسیاری، از جمله نیروی انتظامی را در گیر تبعات امنیتی و انتظامی خود می سازد، به دلیل روند رو به افزایش آن در سالهای اخیر در جامعه ایران، به ویژه در بین نسل جوان، مسولان را به چاره اندیشی کلی در این خصوص واداشته است. بنابر این، این موضوع پژوهشگر را بر آن داشته که، به مقایسه ویژگیهای شخصیتی، سلامت روان با رضایت زناشویی زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس پردازد.

اهمیت و ضرورت پژوهش

با در نظر گرفتن نقشی که رابطه زناشویی می تواند بر مفهوم بهداشت روان داشته باشد از طرف دیگر افزایش آمار طلاق در جوامع انگیزه ای برای محققین در یافتن عوامل موثر در رضایت مندی زناشویی شده است. (جعفری، ۱۳۸۶).

از سوی دیگر بسیاری از مواقع، اجرای موفق مسئولیت های شغلی، اجتماعی و تربیتی افراد تحت تاثیر رضایت زناشویی آنها قرار گرفته می گیرد. وقتی افراد با تشنج خاطر و رضایت زناشویی پایین به انجام بسیاری از وظایف خود می پردازند. فقدان انرژی و تمرکز حواس و گاهی کمبود انگیزه و از دست دادن هدف مانع از ایفای نقش موثر آنها می شود. بنابراین رضایت زناشویی گاهی عامل ضروری برای پیشرفت جامعه محسوب می شود. با وجودی که هر یک از زوجین در زندگی زناشویی بر اساس ویژگی های شخصیتی، جایگاه اجتماعی، تحصیلات، سن، الگوهای رفتاری آموخته شده